

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Išleista ketvirtadieniiais Redaguojama Matas Zujus
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32),
Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-5876

GARSAS

Second-Class mail privileges authorized January 16, 1960, at Wilkes-Barre, Pa. under Act of August 24, 1912.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32),
Wilkes-Barre, Pa. Phone: 3-5876

No. 22.

KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 21, 1960

VOL. - METAI 44-JI

Dienos Klausimai

Pereitą savaitę Los Angeles mieste įvykusi nacionalinė demokratų partijos konvencija prezidento vieton išnominavo senatorių John F. Kennedy iš Massachusetts valstybės ir senatorių Lyndon Johnson iš Texas valstybės. Net opozicijos vadai pripažįsta, kad demokratai parinko stipriai pasisakę civilių teisių reikalu. Pietinių valstybių delegatai buvo išstatę gabius kalbėtojus reikalaujant civilinių teisių rezoliuciją susvelninti, kad ji būtų priimtina visoms suinteresuotoms pusėms, vis dėlto absoliute dauguma balsų buvo priimta originalinėje formoje.

Pasikvėmę pavergtų tautų išlaisvinimo reikalu demokratai pareiškia, kad jie "niekada nepasitrauks iš pozicijų, kurios yra būtinos laisvės gynimui ir neapleis žmonių, kurie dabar yra už geležinės uždangos bile formaliai esamos padėties užgyrimui." "Mes lauksime dienos, kada Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Rytinės Vokietijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Rumunijos vyrai ir moterys ir kitos pavergtos tautos vėl susilauks laisvės ir teisingumo" (Platesnis LAIC pranešimas pavergtų tautų reikalu anglų kalba telpa šiame puslapyje). Bendrai, demokratams pasidžiausiantis kitų tautų gerove ir tiesi pagalbos ranką, kur tik ji bus reikalinga.

Konvencijos metu aiškiai pasirodė, kad paskirų, ypač gerai senosios gvardijos lyderių, vaidmuo yra sumažėjęs. Konvencijoje vadovavo jaunesniojo amžiaus vadovai, taip pat kandidatai parinko palyginamai jauno amžiaus vyrus, būtent, Kennedy yra 43 metų amžiaus, o Johnson 51 metų amžiaus. Kennedy savo priėmimo kalboje paskelbė "naujojo fronto" (New frontier) šūkį "sugražinimui mūsų tautos prie didybės".

Republikonų partijos nacionalinė konvencija prasidės liepos 25-tą Chicagoje. Pratomama, kad Richard M. Nixon bus išnominuotas prezidento vieton, o viceprezidento vieton minimi New Yorko gubernatorius Nelson A. Rockefeller, republikonų nacionalinio komiteto pirmininkas Thurston B. Morton ir kiti. Išrodo, kad dauguma republikonų vadų norėtų matyti Nixono-Rockefellerio tikiatą, betgi Rockefeller atkartotinai pareiškęs, kad arba prezidento vieton arba nieko. Betgi politikoje įvyksta netikėtinų dalykų, taip kad gali ir Rockefelleris nusileisti. Tada abi partijos turėtų gerai atrinkti kandidatus ir rinkiminė kampanija būtų viena iš karščiausių šios šalies istorijoje.

Jau pereinam numery rašėme, kad Kongo gyventojams gavus nepriklausomybę, vieton džiaugtis ir imtis darbo užsitikinti sau šviesesnę ateitį kongoliečiai griebėsi teroro veiksmų prieš baltuosius. Yra daug išsūdytų ir sužeistų. Sufanatizuotos gajūs neaplenkia nei misjonierių—kūnių ir vienuolių, kuriuos žiauriai išniekina ir žudo. Belgija, kuri suteikė savo buvusiai kolonijai nepriklausomybę, buvo riversta siūsti karines jėgas apsaugoti savo tautiečius nuo teroro ir žudymų. Netrukus sukruo ir Jungtinės Tautos, kurios pasiuntė savo jėgas, kurios ten palaikys tvarką kol bus reikalinga. Čia vėl pažymėtinas Kremliaus užsilikimys ir vaidmuo. Jis pradėjo saukti, kad belgai, amerikiečiai ir kiti vakariečiai užsiima agresija ir reikalauja atitraukti savo rankas nuo Kongo. Matomai, Konge teroro aktus vykdo komunistų inspiruoti agentai, kurie pasitikimi paimti valdžios kontrolę. Jei taip įvyktų, tada Kongo pergyventų tą patį, ką pergyveno ir pergyvena kitos tautos patekę į komunistų ir sovietų rankas.

Okupuotoje Lietuvoje

Sovietiniais duomenimis, iš laivai domėjosi ten netiek žve Lietuvos (Klaipėdos uosto) į At- jybą, kiek kitais dalykais. Soviet- lantą nuolat plaukioja apie 100 tinių laivai rodė ypatingą palin- žvejybos laivų, jų tarpe keletas kimą žvejoti kaip tik ties tomis stambesnių laivų — "bazių". Ta- Amerikos žemyno pakraščio vie- riamai silkėms ir kitoms žuvisms, kurios tuo metu buvo kuo nors kariniai "įdomios". Ameri- žvejoti. Tariamai... pakartotiniai kėičių žvalgybiniai lėktuvai ir Lietuvos sovietiniai laikraščiai orlaiviai (cepelinai), pavyzdžiui, ir Vilniaus radijas yra pranešę, šių metų balandžio mėn: sio pak- kad šių laivų skaičius nuolat bu- baigoje ten aptiko sovietinį žve- vo didinamas ir kad jie moderni- žybos laivą "Vega". Tai buvo suojami, juose įmontuojant—be apie 60 mylių nuo Long Island eilinių navigacijos įrankių — ra- ir tik 1 mylių nuo tos vietos, kur daro įrengimus ir kitokią sudė- veikia amerikiečių atominio po- pingą aparatūrą. Buvo skelbiama, vandeninio laivo bandymo stotis, kad visa tai turi derėti žvejybos Fotografinės nuotraukos, pada- labai, siekiant kuo daugiau žu- vies pagauti. Žinoma, laivams, plaukiojan- tiems toliame vandenyne, kaip Atlante, naujoviški navigacijos įrenginiai yra būtini, ir pačių laivų statyboje ir jūrų žvejybos praktikoje įgyvendinama vien- kita naujovė. Tai nebūtų nieko nuostabaus. Tačiau...

Pastarais metais krito į akis, kad Lietuvos žvejybos laivai iš Klaipėdos siunčiami ne tik į Atlantą, bet ir į tolimus to vandenyno pakraščius. Sovieti- nis radijas ir spauda ne kartą pranešė, kad Klaipėdos žvejybos laivai ir jų įgulos ruošiami "žvejybai" prie Kanados pakra- čio. Tai esąs visai naujas Atlan- to žvejybos etapas ir tam reikią "specialiųjų" pasiruošimo. Pasirodė, kad "nekalni" žvejų

SEIMINIO VAJAUS DAVINIAI

VAJUS UZSIBAIGĖ LIEPOS 15-TĄ

Šią savaitę Susivienijimo centro įstaiga užregistravo šiuos naujus narius:

- 2 kp. Forest City, Pa.—Anthony Yavorsky, Jr.; iraiš Juozas Purickis
- 2 " Forest City, Pa.—Andreas Sownski; iraiš Juozas Purickis
- 2 " Forest City, Pa.—Stanley M. Yackinovich; iraiš Juozas Purickis
- 2 " Forest City, Pa.—Richard J. Havish (Juv.); iraiš Juozas Purickis
- 2 " Forest City, Pa.—Irene McLaughlin; iraiš Juozas Purickis
- 8 " Cleveland, Ohio—Vladas Bačiulis; iraiš J. Montvila
- 11 " Waterbury, Conn.—Anthony J. Puzemis; iraiš Elizabeth Veturis
- 11 " Waterbury, Conn.—Anthony J. Puzemis (Juv.); iraiš E. Veturis
- 18 " Tamaqua, Pa.—Gail L. A. Abramaitis (Juv.); iraiš Wm. Abramaitis
- 18 " Tamaqua, Pa.—William Abramaitis, Jr.; iraiš William Abramaitis
- 38 " Homestead, Pa.—Michael Pikūnas (Juv.); iraiš Mrs. Anelė Pikūnas
- 42 " Los Angeles, Calif.—Athens L. Zichwitz; iraiš Bernice Skirius
- 89 " Hartford, Conn.—Irene Zilinskas; iraiš Joseph L. Giedraitis
- 103 " Rochester, N. Y.—Regina Gaidys; iraiš Sofija Obalis
- 103 " Rochester, N. Y.—Marija D. Krokys (Juv.); iraiš Sofija Obalis
- 126 " Coaldale, Pa.—John G. Busavage; iraiš John J. Busavage
- 134 " Brooklyn, N. Y.—Stanley K. Lukoševičius; iraiš St. Lukoševičius
- 137 " Rockford, Ill.—Petras Vasiliauskas; iraiš Stasys Kasputis
- 141 " Brockton, Mass.—Jonas G. Tubis (Juv.); iraiš Pranas Koblinskas
- 141 " Brockton, Mass.—Francis V. Cepkauskas (Juv.); iraiš Pr. Koblinskas
- 141 " Brockton, Mass.—Vaidėvutis A. Mantautas; iraiš Pranas Koblinskas

Ilgametis 2 kuopos sekretorius Juozas Purickis šiame sraše užima pirmąją vietą su penkiais naujais nariais. Reik pažymėti, kad praeities vajuose J. Purickis pasižymėdavo verbavimu sąjūti narių. 141 kp. organizatoriaus Pranas Koblinskas šį kartą davė tris naujus narius; po du — El. Veturienė, Vincas Abramaitis, Sofija Obalis; po vieną — J. Montvila, Mrs. Anelė Pikūnas, Mrs. Bernice Skirius, J. L. Giedraitis, J. J. Busavage, Stasys Lukoševičius ir Stasys Kasputis.

Neužilgo centras paskelbs pilnus seiminio vajuos davinius ir paskirų organizatorių įrašytus skaičius. Daugiausia įrašę narių bus pagerbti seime ir gaus specialias dovanas.

DEMOKRATŲ PLATFORMA APIE PAVERGTA TAUTAS

(Excerpted from pages 14, 15 and 16.)

To The Rulers of The Communist World:
" . . . We will never surrender positions which are essential to the defense of freedom, nor will we abandon peoples who are now behind the Iron Curtain through any formal approval of the status quo.
Everyone proclaims "firmness" in support of Berlin. The issue is not the desire to be firm, but the capability to be firm. This, the Democratic Party will provide as we have done before.
The ultimate solution of the situation in Berlin must be approached in the broader context of settlement of the tensions and divisions of Europe . . .

To The Rulers of The Communist World:
World And Its Captive Nations:
We proclaim an enduring friendship which goes beyond governments and ideologies to our common human interest in a better world.

Through exchanges of persons, cultural contacts, trade in non-strategic areas, and other non-governmental activities, we will endeavor to preserve and improve opportunities for human relationships which no Iron Curtain can permanently sever.
We look forward to the day when the men and women of Albania, Bulgaria, Czechoslovakia, East Germany, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, and the other captive nations will stand again in freedom and justice.
We will hasten, by every honorable and responsible means, the arrival of the day.
We shall never accept any deal or arrangement which acquiesces in the present subjugation of these peoples."

LAIC

LENKAI KARALIAUCIAUS SRITY

Lenkų spauda rašo, kad pus- tučioje Karaliaučiaus srityje esą įsikūrę nemažai lenkų. Tai esą tie lenkai, kurie 1939-1941 m. buvė ištremti į tolimus sovietiš- kes vietas, o paskiau negavo teis- sės grįžti į Lenkiją. Jie atsi- kraustė į Karaliaučiaus sritį dėl to, kad čia arčiau Lenkijos ir kad klimatas palankesnis jų svei- katai.
Okinis Karaliaučiaus srities birželio 19 d. atliakė pirmąsias gyvenimas esą labai silpnas. Že- mės ūkis esą katastrofiškoje pa- šaravimo esąs katastrofiškoje pa- dėtyje. Svarbiausia tai dėl to, lyčioje, Putnam, Conn., dalyvau- kad čia pilna visokių karinių jant jau-tojo kunigo motinai įrengimų, aerodromų, r a k e t u Antaninai Trimakienai, kuri da- šaudymo stočių ir pan., kurie la- bar ten pat ruošiasi vienuolimai bei saugomi ir civilių gyvento- gyvenimui. Birželio 26 d. šv. jų judėjimas esą labai svarbų- jurgio parapijos bažnyčioje Cle- tas. Daugelis rajonų civiliams veland, atliakė pirmąsias savo gyvenimo esą vėl uždaryti. Mišias šun. Gediminas Kijaus "Kaliningradskaja Pravda" nusi- kas, S. J. dalyvaujant tėvams, sekundžia, kad net kažkurie rusai, giminėms ir pašaitamiems. L.

NAUJI LIETUVIAI JEZUITAI KUNIGAI

Kun. Kęstutis Trimakas, S. J., birželio 19 d. atliakė pirmąsias mišias esąs labai silpnas. Že- mės ūkis esą katastrofiškoje pa- šaravimo esąs katastrofiškoje pa- dėtyje. Svarbiausia tai dėl to, lyčioje, Putnam, Conn., dalyvau- kad čia pilna visokių karinių jant jau-tojo kunigo motinai įrengimų, aerodromų, r a k e t u Antaninai Trimakienai, kuri da- šaudymo stočių ir pan., kurie la- bar ten pat ruošiasi vienuolimai bei saugomi ir civilių gyvento- gyvenimui. Birželio 26 d. šv. jų judėjimas esą labai svarbų- jurgio parapijos bažnyčioje Cle- tas. Daugelis rajonų civiliams veland, atliakė pirmąsias savo gyvenimo esą vėl uždaryti. Mišias šun. Gediminas Kijaus "Kaliningradskaja Pravda" nusi- kas, S. J. dalyvaujant tėvams, sekundžia, kad net kažkurie rusai, giminėms ir pašaitamiems. L.

MIRĖ JULIUS STARKA

BROOKLYN, N. Y. — Liepos 10, vidurdienį, savo namuose mirė muzikas Julius Starke, pas- kutiniu laiku sunkiai sirgęs, gu- lėje ilgoninėje.
Velionis buvo gimęs 1884 spalio 4 Lelių kaime, Ukmergės apskrityje. Muzikos mokėsi Kaune pas Naujallį, o vėliau baigė Varšuvos konservatoriją (1906-1910).
Visą laiką labai aktyviai daly- vavo lietuviškoje muzikos veik- loje: prieš pirmą pasaulinį karą organizavo lietuviškus chorus, o išsikūrus lietuviškai operai Kau- ne, nuo pat pirmos dienos iki pasitraukimo iš Lietuvos (1944) buvo jos choro dirigentas—chor- meisteris, sugebėjęs chorą iškel- ti į aukštą meninį lygį. Iš jo cho- ro išaugo net ir solistų (St. Ma- žėika). Nesvetimas buvo jam ir muziko pedagogas darbas, jis bu- vo vienas iš kūrėjų Kauno muzi- kos mokyklos, kuri vėliau vir- to konservatorija ir kurioje J. Starke taip pat buvo mokyto- jas.
Atsidūręs Vokietijoje, Dillin- gono stovykloje jis buvo suorga- nizavęs vyrų chorą. Į Ameriką atvyko 1949, pradžioje sustojo Waterburyje pas savo mokslo draugą A. Aleksi, vėliau persi- kėlė į Brooklyną, N. Y., kur iki pat mirties vargonininkavo ne- lietuvių parapijoje.
Iš sukurtų muzikos kūrinijų pažymėtini: 10 liaudies harmoni- zuotų dainų, Misa de profundi- s, Preliuda vargonams, Siuntė mane motinė (harmonizuota) ir tremtinių tarpe plačiai pagar- sėjusi daina — Tušti paliktieji namai.
Brooklyne gyvendamas, J. Star- ke visada dalyvavo lietuvių kul- tūrinuose rengimuose, domė- josi ir siejosi visa kultūrinė veikla.
Velionis buvo pašarvotas J. Garšvos laidojimo koplyčioje. Palaidotas penktadienį, liepos 15, iš Apreiškimo parapijos baž- nyčios. Nuliūdime paliko žmoną ir sūnų Donatą, kuris Vokietijoje baigia muzikos mokslus.

SEIMINIŲ PARENGIMŲ PROGRAMA

Seštadienis, liepos 30, 1960

- 4 val. p. p.—Delegatų registracija centro įstaigoje, 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
- 5 val. p. p.—Centro įstaigos rūmų apžiūrėjimas.
- 6 val. p. p.—Priėmimas ir vaisės centro įstaigos rū- muose.

Sekmdienis, liepos 31, 1960

10:30 val. ryte—Iškilmingos pamaldos švč. Trejybės bažnyčioje, kampanas E. South ir Meade Sts., Wilkes-Barre, Pa., dalyvaujant J. E. Scranton'o Dieceizijos Vyskupui Jerome D. Hannan, D. D. Mišias celebruoja prelatas Jonas F. Baltusevičius-Boll, Susivienijimo Dvasios Vadas. Dijakonas: kun. Juozas Aruškevičius. Subdijakonas: kun. Jonas L. Savulis. Ceremonijų vedėjas: kun. Bruno S. Danis-Zdanavičius. Pamokslą sakys prelatas Jonas Balkūnas. Vyskupo palydovai: kun. Juozas K. Miliauskas ir kun. Antanas Fžerskis.

Po pamaldų pusryčiai visiems seimo delegatams Sterling viešbutyje.

Pirmadienis, rugpiūčio 1, 1960

8 val. ryte—Iškilmingos gedulingos mišios už mirusius Susivienijimo narius, Sv. Kazimiero bažnyčioje, Lynd- wood, Hanover Township, Pa. Mišias laikys prelatas J. F. Baltusevičius-Boll.

9 val. ryte—Pirmoji seimo sesija Sterling viešbutyje. Miesto mayoro Hon. Frank Slattery sveikinimo žodis.

6 val. p. p.—Specialūs pietūs kvotą išpildžiusiems va- jaus darbuotojams Sterling viešbutyje.

Visiems kitiems delegatams pirmadienio vakaras bus liuosas, kad delegatai turėtų progos svečiuotis pagal savo potugumą ir pasirinkimą.

Antradienis, rugpiūčio 2, 1960

Trečioji ir ketvirtoji seimo sesijos Sterling viešbutyje. 6 val. p. p.—Seiminis bankėtas Sterling viešbutyje.

Trečiadienis, rugpiūčio 3, 1960

Penktoji ir šeštoji seimo sesijos Sterling viešbutyje. Automobilių pastatymas prie Sterling viešbučio bus veltui tiems atstovams, kurie apsisistos minėtam viešbuty.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ NEW YORKE

New York (LAIC).—Paverg- tųjų Tautų Savaitė New Yorko Manhattan Center (8 Avenue ir Minima Street), liepos 24 d. 2 val. Minėjimas pradėtas maldomis p. p., o taip pat masinis mitin- gais įvykio Babylon, Long Island, maldos namuose. Liepos 17 d. 10 ryto šv. Patriko Katedroje (50 Street ir Fifth Avenue, New Yorke) katalikams mišioms va- dovavo kardinolas Spellman ir asistavo prelatas Jonas Balkū- nas, o evangelikams Saint John the Divine katedroje. Žydų tau- tybės žmonės tos didžiosios pa- vergtųjų tautų savaitės progą meldėsi vienoje sinagogoje jau liepos 15 diena.
Liepos 17 d. 12:30 val. p. p. Seimo namų, 769 First Avenue, New York, tisiog prieš Jung- tinių Tautų Rūmus, buvo iškel- tencialistinė drama, parašyta ir tos vėliauos devynių pavergtų tautų: čia kalbėjo senatorius metais bus sukamas ir antrasis Kenneth B. Keating. Tas iškil- filmas "Hallelujah the Hills, pames organizavo Pavergtųjų Eu- ropos Tautų Asembleja, Paverg- Moko (E.).

"FILM CULTURE" redakto- rius Jonas Mokus su broliu Adol- fu įsteigė nepriklausomą filmų paruošimo bendrovę—"FC Film Unit" ir įsigijo studija. New Yorko apylinkėse liepos mėn. Seimo namų, 769 First Avenue, New York, tisiog prieš Jung- tinių Tautų Rūmus, buvo iškel- tencialistinė drama, parašyta ir tos vėliauos devynių pavergtų tautų: čia kalbėjo senatorius metais bus sukamas ir antrasis Kenneth B. Keating. Tas iškil- filmas "Hallelujah the Hills, pames organizavo Pavergtųjų Eu- ropos Tautų Asembleja, Paverg- Moko (E.).

AR JAU ĮSIGIJOTE ISTORIJĄ?

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipa- tinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pir- mųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mū- sų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais frater- nalinėje, tautinėje, religinėje ir kultūrinėje srityse, turė- tų įsigyti LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENI- JIMO ISTORIJĄ.
Istoriją parašė žinomas istorikas dr. Antanas Kučas. Istorijos kaina \$8.00. Užsisakant išpildykite žemiau paduotą blanką, pridė- kite \$8.00 ir siųskite Lithuanian R. C. Alliance of America, P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

ISTORIJOS UZSIPRENUMAVIMO BLANKA

Siuo užsisaku LRKS Istor.į ir siunčiu \$.....
Vardas - pavardė .....,
Numeris ir gatvė .....,
Miestas ....., Zona ....., Valstybė .....,
Parašas .....

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išleina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Raštas (straipsniai ir korespondencijos) redaktorėi arba auksiniam.

Neaprašyti raštai grąžina tik paties autoriusui.

NUVERTINO SOVIETŲ RAKETINES BAZES LIETUVOJ IR KITOSE SOVIETŲ SRITYSE

Mežai kam iš mūsų buvo žinoma, kad pačių britų žiniomis, netik amerikiečių žvalgybiniai lėktuvai eilę metų skraidė virš plačiosios Sovietų Sąjungos teritorijos, bet ir britų tokie pat lėktuvai yra ne kartą perskridę Pabaltijo kraštus, Gudiją ir kitas sovietų valdomas žemaites. Įvykis su amerikiečių žvalgybiniais lėktuvais "U-2" ties Sverdlovskio rūsiais patlems sovietams ir visam pasauliui parodė, kaip sunku sovietinei karinei gynybai buvo ir yra pagauti tokius ypatingai dideliam aukštyje skrendančius lėktuvus Giriasi savo raketomis pasiekia mėnulį ir saulę, bet vakarietiškų lėktuvų, skrendančių 20,000 metrų aukštyje, per keturis metus negalėjo pagauti.

Lietuvos, Latvijos ir Karaliaučiaus Bazės Visos Išvalgytos

Jau vien iš tu duomenų galima spręsti, kad Lietuvis ir kitų Pabaltijos kraštų bei Karaliaučiaus srities sovietinės raketos bazės vakarietiškų lėktuvų yra jau seniai išvalgytos ir kruopščiai suregistruotos.

Vakarietiškai pastaraisiais metais galejo pasinaudoti ir dar kitais sovietinių raketų bazių išaiškinimo būdais. Kokia stora "geležinė uždanga" ir būtų, visvien po ją prasiskverbta žinios apie faktus, kuriuos sovietiniai paslaptimi, ypač, kai eina reikalas apie tokias artimas Vakarams sritis, kaip Pabaltijō kraštai.

Iš kitos pusės žiūrint, sovietai yra ne mažiau veikūs, siūsdami savo agentus ir Vakarus. Anot JAV užsienio reikalų ministro Herterio, tų agentų skaičius siekia net 300,000.

BAISIOJO BIRŽELIO ATGARSIAI J. A. V. KONGRESE

Washington (LAIC). — Kongreso Rekordų knygoje, birželio 14 d. laidoje paskelbta kongresm. Edward D. Derwinski (iš Illinois) kalba, kurioje jis prisimena Baisiojo Birželio 20 metų sukaktį Savo kalboje kongresmanas Derwinski sako, kad dabar ties reikalus svarstant reikia prisiminti pračius įvykius, tada bus lengviau suprasti dabartį ir planuoti ateitį.

Birželio 14 dieną, sako kongresmanas Derwinski, reikia pavadinti "Genocido Diena". 1940 metais birželio mėnesį Sovietų Sąjungos įžogė masiniai deportuoti lietuvius, latvius ir estus į tolimus Rusijos kraštus, ir Sibiri, ir kur maža dalis tesugrįžo. Deportavimas vestas tikslu igyvendinti komunistinę kontrolę ankaziu buvusiuose laisvuose okupuose. Visos trys Pabaltijos valstybės seniai priešinosi rusinimui, kartu turi didelę įtakos ir jų religingumas, kuris padėjo ir padeda priešintis pavergimui. Nuo 1918 iki 1940 metų tos trys tautos gyvendamos laisvos darė didelę pažangą.

Baigdamas kongresmanas Derwinski pabrėžė, kad Amerika žiomas sunkiomis dienomis, plicuodama savo užsienio politiką, turi pasidėti tiems darėms žmonėms atgauti savo laisvę.

Tą pačią dieną Kongrese padarė pateikimą ir New Yorko

istorija ir austojo prie didžiulios tų trijų tautų tragedijos—Birželio baltųjų tremimų. Senatoriūs pabrėžė, kad kaip tik prasidėjo Antrasis Pasaulinis karas, Stalino raudonoji armija okupavo tris mažas Pabaltijos valstybes ir deportavo šimtus tūkstančių gyventojų. Tai yra liūdna sukaktis, kurį šiandien minime. Senatorius Proxmire pareiškė, kad jis jungiasi su tais narsiais žmonėmis minint tą tragiską sukaktį Sovietų deportavimą Pabaltijoje žmonių iš jų istorinių namų.

Kongresmanas John D. Dingell iš Michigan taip pat birželio 15 d. padarė kongrese pareiškimą, kuriame suminėjęs ankstybesnės carinės Rusijos okupaciją, prisiminė Sovietų Sąjungos Lietuvos okupavimą 1940 metais. Lietuvos laisvės laikus, kurie trukė tik dvidešimt du metus, kongresmanas Dingell vadina pavaldingos demokratijos valstybe tuo geografiniėje srityje. Tačiau lietuviai buvo per silpni priešintis Sovietų Sąjungai ir buvo pavergti. Raudonoji armija okupavo Lietuvą, Sovietai ištrėmė visus paties žmones, kurie buvo įjami, kad nepritarė komunistui, o kartu pavergė Lietuvą likusius gyventojus.

Net ir dabar, sako kongresmanas Dingell, negalima sužinoti kiek gyventojų buvo ištrėmti tolimus Rusijos kampus. Tie tremimai neturi pavyzdžio modernioje istorijoje. Šiandien mes minime tu bausių įvykių dvidešimtį ir meldžiamės už tuos, kurie žuvo tolimose Sovietų Rusijos dalyse.

Kongresmanas Frank Kowalski iš Connecticut, išrašdamas į Kongreso Knygas Lietuvių Bendruomenės Stamford, Conn., suraštame birželio bausių tremimų minėjime priimtą rezoliuciją, padarė dar savo pareiškimą, kuriame prisimena tuos tragiškus Lietuvių įvykius.

Birželio 16 dienos Kongreso Knygoje kongresmanas John Lindsay paskelbė New Yorko Town Hall priimtą rezoliuciją ir Baltijos Tautų Manifestą.

Birželio 21 d. senatorius Alexander Wiley iš Wisconsin Kongreso Knygoje paskelbė Amerikos Lietuvių Tarybos, Racine, Wis., surašto Birželio minėjimą priimtą rezoliuciją.

Birželio 28 d. kongresmanas Thomas Lane iš Massachusetts paskelbė pareiškimą, kurį pavadina "Commemoration of Baltic Genocide Day by American Estonians, Latvians and Lithuanians".

Birželio 29 d. kongresmanas John McCormack (Mass.) daugumos lyderis, Kongreso knygoje paskelbė jam atsiųstą rezoliuciją "Soviet Subjugation of Latvia, Lithuania and Estonia".

NUSIBODO MĖNULIAI

Pirmą kartą sovietinėje spaudoje pasirodė kritika, nukreipta prieš raketas bei raketų darbuotojus. "Komsolokija Pravda" tulas pilietis kritikuoja valdžią, kuri per daug rūpinasi "dangiškais dalykais"; būtų geriau, jeigu ji daugiau rūpintųsi gyvenamųjų namų statyba bei maisto atpigimui. Kitas skaitytojas, pasirašęs tik vienu Aleksiejaus vardu, rašo: "Užmirškite mėnulį ir geriau rūpinkitės, kad ant stalo būtų geresnis maistas ir tik po to galit sau vėl žaisti su mėnuliu". Tas pats skaitytojas toliau rašo: "Paklauskite turį darbinišką, ko jis norėtų, ar kad spuntikai ir lunikai skraidyt, ar kad jų vietoje atpigėtų per pusę medžiagos metro kaina arba kad jis galėtų įsigyti elektrinį lygintuvą,—ir aš esu tikras, kad jis jums atsakys: Dėl Dievo meilės, palikite tas raketas ramybėje." (E.).

Vilniaus Įmonės Nerodo Entuziazmo

Vilniaus radijas skundžiasi, kad daugelyje sostinės įmonių blogai ruošiamasi okupuotos Lietuvos 20-čio garbei skirtai racionalizacijos dienai. LUT-bos darbu, kiekvienoje įmonėje turėjo būti iki šių metų birželio 10 d. sudarytos racionalizatorių dienos komisijos. Tačiau šių komisijų daugelyje įmonių visai nėra. Šitokių komisijų nebuvimas, giridi, trukdys gamybos novatoriams duoti 20-čio jubiliejui naujų technologinių darbo dovanų.

JOANA BALECKAITĖ-VAS-TOKIENĖ lėmė Anglijos karalienės Elizabeth II-sios stipendiją 2,500 dolerių. Šią stipendiją įteigė Ontario provincijos vyriausybė atlyginti karalienės vizitui Kanadoje 1959 metais. Jau ne mokalininkė jau antrus metus tyrinėja šiaurės Kanados Indėnų gyvenimą (E.).

NESURANDAMAI

Visur žiūrėjau tavęs ir surast negaliu. Kur tik ečiau tuo kietu, vingiuotu keliu, Kur tik kreipčiau žingsnius, kur tik leisčiau mintis, Tu visur ta pati nebyli paslaptis.

Maniau—saulėtų nriautų verdėnėj esi, Kaip dienovidžio saulė skaisai ir šviesi, Ar kaip tylūs vidurnakties metai ašdai Begalinėj naktį į žvaigždes nuskridai.

Bet užgošo seniai vakarykštė žara, Naujo ryto aušroj ir žvaigždžių nebėra, Aš grįžtu į namus tuo vingiuotu keliu,— Nei dienoj, nei naktį tavęs rast negaliu.

Kur tavo nudaigino juoda nežinia? Gal nyki nebūtis tuoj nublokė ir mane, Bet šiandieną man liūdna vienam ir skaudu, Kad tavęs nerandu, kad tavęs nerandu.

Vincas Mykolaitis-Putinas

KO ŠIANDIEN NORI JAV NEGRAI

Dar iki 1944 m. Pietuose negrų dauguma neturėjo teisių pagal vietines taisykles balsuoti pirmiūose rinkimuose, kurie buvo vieninteliai, turintieji bet kokius reikšmės Pietuose. Tais metais tačiau Aukščiausiojo Teismo nutarimu buvo uždrausta tokia diskriminacija. Dabar apie 1,200,000 balsavimo amžiaus negrų (apie 25 procentai viso skaičiaus) yra užregistravę balsuotojus.

Neseniai Kongrese pravesto Civilinių Teisių Aukšto palaikytojų nuomone šis naujas įstatymas šį skaičių padarys dar didesniu. Į negrų progresą tačiau negali būti žiūrima tik iš politinio taško. Faktas yra, kad maždaug 18 milijonų negrų šiame krašte juda visais frontais savo teisių, kaip lygių piliečių, pripažinimo kryptimi. I tai įeina ne tik politiniai dalykai, bet taip pat ir socialiniai bei ekonominė lygybė.

JAV-ise šandien negrai (ar bent jo vadai) turi laisvą aiškias nuomones, kurių vieta negrai turėtų užimti Amerikos visuomenėje. Į negrų siekius šiandien vis daugiau turėtų būti atsižvelgtas su pilnu respectu, kaip į asmenį. Ypač jaunesnio amžiaus negrai turi reikią daug daugiau, negu tik ekonominę galimybę ir daugiau net, negu segregacijos galas. Galutinam analize reikią, kad jis reikalauja to paties statuso, kurį turi bet kuris Amerikos pilietis, ir tuo atžvilgiu jo odos spalva turi lygtai tokią pat reikšmę, kaip ir jo akių spalva.

Tik neseniai, pavyzdžiui, laikraščiai buvo pilni visokių aprašymų apie įvykusius Mississippi susikirtimus su baltaisiais. Penkiolika žmonių buvo sužeisti, kai apie 100 negrų pamėgino pasinaudoti papildymiu, skirtu baltųjų naudojimui.

Kazin, ar negrai iš tikrųjų ejo ir tą papildymį tik iš didelio noro pasimaudyti ar saulėje pasikaitinti. Jie tuo tik parodė pa-

Amerikos Industrial Designers Institute atstovai, aplankę Tarpauting Prekybos ir Pramonės parodą Čikagoje, įteikė diplomus kai kuriems paviljonams, tarpe jų ir Lietuvos paviljonui, už vitražinius darbus. Lietuvos paviljoną suorganizavo Lietuvių Bendruomenės Čikagos apygardos valdyba, o įgyvendino valdybos pakviestas dailininkas A. Valeška su savo studija ir kitiems talkininkais.

RENGEJAI KVICIA DALYVAUTI SEIMINIAM BANKIETE

Antradienį, rugpiūčio 2-ą, Sterling viešbučio svetainėje, 6 val. vakaro prasidės seiminis bankietas.

Programa sudarys įžymių lietuvių ir nelietuvių kalbos, muzika ir dainos; išdavimas specialių seiminio važia dovanų ir kitų atžymėjimų nusipelnusiems organizacijos veteranams ir veikėjams.

Penktos Penna. apskrities rūpesčiu, seimo atstovės ir atstovai bankiote tikėtus gaus velti, kitiems svečiams tikieto kaina \$4.00. Norintys dalyvauti seiminiam bankiote tikietais apsirūpinkite iš anksto, atsikreipdami į bile kurį priėmimo komiteto narį.

APSISTOJIMAS

Kaip aukčiau pažymėta, seiminės sesijos ir bankietas bus laikomi Sterling viešbučio patalpose. Čia apsisinto atstovai ir svečiai. Kiekvienai kuopai, siunčiant pranešimus apie delegatų rinkimą, centro įstaiga taipgi pasiūnė tiek kortelių užsiregistruoti viešbutį vietas, kiek kuopa turi teisės siusti atstovų. Rezervacijas patartina daryti iš anksto, kad atvykus nesusidarytų nepatogumų gauti kambarį. Rezervacijoms, vartokite išsiustus atvirukus, kuriuose nurodyta kambarių kainos ir kitos informacijos.

SEIMINES AUKOS

Kaip jau įprasta ir virtę tradicija, kiekvienas seimas susilaukia aukų. Aukų siuntėjams patartina nurodyti, kuriam tikslui aukas skiria. Iš kitų seimų patirties yra žinoma, kad vieni aukas skiria Susivienijimo Labdarybės fondui, Amerikos Lietuvių Tarybai, Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui (BALFu), Vasario 16-sios Gimnazijai, Aikatalikų Federacijos Jaunimo Stovyklai ir kitiems svarbiems reikėjams. Seimui užsibaigus aukas perduodamas nurodytoms įstaigoms. Siunčiant aukas ir sveikinimus patartina adresuoti šiaip: Lithuanian R. C. Alliance of America Convention, Sterling Hotel, Wilkes-Barre, Pa.

KUOPŲ ATSTOVAI Į LRKSA 61-MĄ SEIMĄ

VYKDOMOJI TARYBA

- Dr. Vadas—Prof. Jonas F. Baltusevičius, 1708 Jackson St., Scranton, Pa.
- Presidentas—Leonardas Šimutis, 4545 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
- Vicepresidentas—Rapolas J. Valatka, 18756 Leasure Avenue, Detroit 27, Michigan
- Sekretorius—Vincas T. Kvetkas, P. O. Box 82, Wilkes-Barre, Pa.
- Išaiškinėjas—Petras J. Karšauskas, 13 Garrahan St., Lyndwood, Wilkes-Barre, Penna.
- Išė Globejas—Vincas Abramaitis, 118 Paterson St., Tamaqua, Pa.
- Išė Globejas—Leokadija Donarovich, 87 Eldon Ave., Lansdowne, Pa.
- Dr. Kvotšius—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Direktoriatas

- Kazys Kleiva, 1615 South 49th Avenue, Cicero 50, Illinois
- Vladas Činikas, 4649 Copk Avenue, Pittsburgh 86, Penna.
- Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Avenue, Chicago 29, Illinois

- 1 kp. Alena Vensauskas, 28 Penn St., Kingston, Pa.
- 2 " Juozas Purickis, 90 Depot St., Forest City, Pa.
- 3 " Kazimiera Šliamiėnė, 71 South St., Forest City, Pa.
- 4 " Helen Karasauskas, 13 Garrahan St., Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
- 5 " Anna Jo " 57 Church St., Pittston, Pa.
- 6 " Ona Palupienė, 33 Sand St., Pittston, Pa.
- 7 " Vladas Palupis, 33 Sand St., Pittston, Pa.
- 8 " Jonas Montvila, 1547 E. 70th St., Cleveland 3, Ohio
- 9 " Valeria Žitkus, 1308 E. 68th St., Cleveland, Ohio
- 10 " Jonas Karys, 60 Sims St., Bridgeport 4, Conn.
- 11 " Petras Balčius, Leon Ave. and 5th St., Cambridge-Riverside, N. J.
- 12 " Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.
- 13 " Elizabeth Veturis, 67 Burr St., Waterbury, Conn.
- 14 " Joseph G. Budelis, 1801 Wickes Ave., Baltimore 30, Md.
- 15 " Emilija Makauskaitė, 806 Hollins St., Baltimore 1, Md.
- 16 " Marijona Kuprienė, 25 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
- 17 " Vytautas Galvydis, 2959 W. 43rd Street, Chicago 32, Ill.
- 18 " Joseph Norsavage, 24 Sylvanus St., Wilkes-Barre, Pa.
- 19 " Anna Magdalinskas, 23 Sylvanus St., Wilkes-Barre, Pa.
- 20 " Adolfas Krapiavicius, 241 Spruce St., Tamaqua, Pa.
- 21 " Kun. Petras Totoraitis, 207 Adams St., Newark, N. J.
- 22 " John Gineckis, 502 E. 8th St., So. Boston, Mass.
- 23 " Joseph Lazarevičius, 1300 Seneca St., Pottsville, Pa.
- 24 " Adella Alexis, 12 E. Main St., Miners Mills, Pa.
- 25 " Katarina Sakal, 3026 So. 79th St., Philadelphia 42, Pa.
- 26 " Jonas Jugas, 860 Miller St., Luzerne, Pa.
- 27 " Petras Balčius, 652 Bennett St., Luzerne, Pa.
- 28 " Stasė E. Semėniėnė, 3321 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
- 29 " Margaret Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 8, Pa.
- 30 " Peter Kantakevičius, 1741 Brick Ave., Scranton, Pa.
- 31 " Stanley Zemaitis, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
- 32 " John Zerosky, 518 W. Pine St., Mahanoy City, Pa.
- 33 " Vladas Viskauskas, 236 N. State St., Ansonia, Conn.
- 34 " Kazimieras D. Rubinas, 10503 Edinboro Ave., Chicago 28, Ill.
- 35 " Adolph Kadish, 66 Penn St., Kingston, Pa.
- 36 " Adolfas Norvaiša, 93 Russell St., Edwardsville, Pa.
- 37 " Albina Ewalt, 402 Tabor St., Pittsburgh 4, Pa.
- 38 " Juozas Svirkas, 68 Providence St., Worcester, Mass.
- 39 " Kazimieras Simulynas, 53 Waverly St., Worcester, Mass.
- 40 " Vincas Blavackas, 7 Mott St., Worcester 4, Mass.
- 41 " Bronė Skiriėnė, 788 No. Avon St., Burbank, Calif.
- 42 " Antanas J. Sutkus, 1007 8th St., Waukegan, Ill.
- 43 " Petras Matkiewicz, 235 Mosier St., Nanticoke, Pa.
- 44 " Stanislovas Petruskevičius, 304 S. Beech St., Mt. Carmel, Pa.
- 45 " Julė Salaseviėnė, 918 Helmsdale Ave., Cleveland 12, Ohio
- 46 " Mildred Uzdella, 199 Phillips St., Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
- 47 " Draha Steplis, 256 Battle Ave., Exeter, Pa.
- 48 " Zdzisla Aruskevicius, 216 Sussex St., Old Forge, Pa.
- 49 " Jgnas Sprainaitis, 113 Montgomery Pl., Paterson, N. J.
- 50 " V. J. Mikėlonis, 210 South Ave., DuBois, Pa.
- 51 " Kun. Jonas L. Savulis, 420 3rd St., St. Mary's Church, Eynon, Pa.
- 52 " Simonas Galinis, 115 Putnam St., Scranton 9, Pa.
- 53 " Pranas Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa.
- 54 " Vincas Petkevičius, 1217 Termon Ave., Pittsburgh 12, Pa.
- 55 " Juozas Giedraitis, 1632 Broad St., Hartford 6, Conn.
- 56 " Juozas Leonaitis, 35 Pratt St., E. Hartford 8, Conn.
- 57 " Juozas Tragus, 405 Allen St., W. Hazleton, Pa.
- 58 " Anša Barkauskas, 62 Lawlor St., Waterbury, Conn.
- 59 " Adv. John J. Grigalius, 52 "G" Street, So. Boston, Mass.
- 60 " Valentinus Vakauzas, 40 "I" Street, So. Boston, Mass.
- 61 " Pranas Zelba, 2540 W. 39th Pl., Chicago 32, Ill.
- 62 " Ignotas K. Sakalas, 7356 S. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.
- 63 " Ursula Lipienė, 7014 S. Maplewood St., Chicago 29, Ill.
- 64 " Valerijonas Vitkus, 313 Wilkins St., Rochester 21, N. Y.
- 65 " Sofija Obolėvičius, 38 Gilmore St., Rochester, N. Y.
- 66 " Prel. Jonas Bakšinas, 64-14 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.
- 67 " Veronika Radzevičiūtė, 269 Vine St., Plymouth, Pa.
- 68 " Vincas Matkevičius, 1215 Lincoln Ave., Nanticoke, Pa.
- 69 " Bronius Bobelis, 478 17th St., Brooklyn 15, N. Y.
- 70 " Andrius Povilaitis, 170 Prospect Park West, Brooklyn 15, N. Y.
- 71 " John Zutelis, 230 "B" Street, Girardville, Pa.
- 72 " John J. Busavage, 223 W. Phillips St., Condale, Pa.
- 73 " Wilhelma Verbiškų, P. O. Box 91, St. Clair, Pa.
- 74 " Petras Montvilas, 85-66 98th St., Woodhaven 21, L. I., N. Y.
- 75 " Juozas B. Lauška, 9610 Singleton Dr., Bethesda 14, Md.
- 76 " Pauline Glugodas, 1425 E. 63rd St., Cleveland 3, Ohio
- 77 " Julius Staniškis, 12620 Cornado Ave., Cleveland 8, Ohio
- 78 " Lottie Šukys, 6802 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
- 79 " Matas Zujus, 31 Dexter St., Lee Park, Wilkes-Barre, Pa.
- 80 " Petras Alakia, 419 N. Everett Ave., Scranton, Pa.
- 81 " Jurgis Taikevičius, 118 S. Van Buren Ave., Scranton, Pa.
- 82 " Dr. Vladas Šimutis, 4241 S. Maplewood Ave., Chicago 32, Ill.
- 83 " Ežbieta Samienė, 3442 S. Union Ave., Chicago 16, Ill.
- 84 " Antanas Rudis, 13509 S. Western Ave., Blue Island, Chicago, Ill.
- 85 " Mary Rudis, 13509 S. Western Ave., Blue Island, Chicago, Ill.
- 86 " Juozapas Aukštaitis, 7157 S. California Ave., Chicago 29, Ill.
- 87 " Mary Šrupa, 6733 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.
- 88 " Charles R. Stop, 16592 Robson St., Detroit, Mich.
- 89 " Peter Medonis, 15467 Prent St., Detroit 27, Mich.
- 90 " Victor Stanis, Sr., 1122 Victoria St., North Chicago, Ill.
- 91 " Adv. Thomas E. Mack, Bennett Bldg., Wilkes-Barre, Pa.
- 92 " Pranas Juravičius, 722 Montgomery Ave., W. Pittston, Pa.
- 93 " Petras Šankus, 701 W. Pine St., Frackville, Pa.
- 94 " Marcelina Lomsargienė, 15 Chestnut St., Inokerman, Pa.
- 95 " Sylvesteras Kauša, R. 548 Main St., Edwardsville, Pa.
- 96 " John W. Kozerski, R. D. 2, Hilldale, Wilkes-Barre, Pa.
- 97 " John P. Zimnicki, 1902 Cabot Ave., Detroit 9, Mich.
- 98 " Matas Simonis, 2040 Central Ave., Detroit 9, Mich.
- 99 " Pranas S. Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
- 100 " Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
- 101 " Stella R. Thompson, Reeves Rd., Willoughby, Ohio.

Šiandien gal kai kurie likėnėje didžiulį vargą grįžo į savo kraštą, bet greičiausia jų dauguma mirė tremtyje, toli nuo savo tėvyinės.

Miekt dvidešimtmetį tu tragiškų įvykių, Sovietų deportavimą šimtus tūkstančių moterų, vaikų ir vyrų, mes meldžiame už sėlas tų garbingų, bet be pagalbos žmonių, pridūrė kongresmanas Multer.

Birželio 15 d. senatorius William Proxmire iš Wisconsin pakakė Senate šalba, kurioje prisiminė trijų Pabaltijos valstybių

PRANESIMAS ŽODYNO REIKALU

Siuo pranešam mūsų kostumeriams, kad visus Marlborough's (angliškai-lietuviško ir lietuviškai-angliško) žodyno turimus egzempliorius išpardavėm ir daugiau negalime gauti. Žodyno skelbimą iš "Garsio" išėmėm, vis dėito gauname užsakymų (čekiais ir money orderiais), kurių negalime patenkinti. Tas užsakytajams ir mums padaro nemalonumų ir ekstra susirašinėjimų. Jei kada pavyks žodyno knygų gauti—paskelbime "Garsio".

"Garsio" Administracija

ITALIAN JOURNALISTS EXPOSE SOVIET LIE OF "RELIGIOUS FREEDOM" IN LITHUANIA

The Soviet propaganda myth about "religious freedom" in Lithuania has been again exposed, this time by two correspondents of the Italian magazine...

"The Bishop lives on the fourth floor of a half-dilapidated simple house. The same policeman whom I knew so well was following us to the very door of the Bishop. He rang the bell to the door on the same floor, asked something, then went down the stair, as if he was a complete outsider..."

The Obstacle in Visiting The Bishop of Vilnius

Della Giovanna visited Vilnius at the end of his one-month and-a-half Russian tour. There, he had the opportunity to become closer acquainted with Comrade Zimanas, editor of Tiesa, the organ of the C. P.

"I am Italian Catholic from Rome and therefore I would like to visit the Bishop of Vilnius... I have nothing special to tell him or to request. I would have nothing against Soviet witnesses being present during my visit with the bishop. Do you know, I asked Zimanas, that the police here follow me day and night? Do you know that after three days of evasions and obscure apologies I was frankly told that I shall not get the permission to visit the bishop. Miss Eugenia Ragamantiute, the interpreter, appointed by the Council of Ministers, can confirm this. She knows that I was even forbidden to speak to one priest. Of course, I would not be arrested for that, I would not be touched, but the priest would have a lot of trouble. And what would I have to do if I would want to go for confession to that priest? All this is proof — Della Giovanna told Zimanas — that what you told me during our first meeting is not true."

The same evening, Della Giovanna writes, he proved to Zimanas that his every step was watched by the Communist police and that he was closely followed. Zimanas seemed to be very surprised, feeling uneasy, promised to make necessary steps.

The results of Zimanas intervention were apparent next morning. Della Giovanna continues: "Mr. Zimanas was not able to have removed the policemen who were shadowing me. After all, I had not even asked him for that favor because the police did not disturb me at all. He wasn't able to obtain for me the permit to visit the anti-fascist museum in Kaunas. But the next morning all obstacles to visit the Bishop of Vilnius were suddenly removed."

Miss Wanda Gawronska, another correspondent of Il Tempo, visited Vilnius after Della Giovanna's departure. She encountered the same pattern of obstacles and lies when she tried to obtain an audience with the Bishop of Vilnius. "The same excuses began: the Bishop is not at home; the Bishop is sick; the Director of Cult Affairs has just departed," Miss W. Gawronska writes. Her meeting with the Bishop was again made possible by the omni-present editor of Tiesa, Comrade Zimanas, who persistently tried to convince her (again!) that there was complete freedom of religion in the Soviet Union.

On The Way to The Bishop Both, Della Giovanna and, later on, Miss Gawronska were accompanied on their visit to the Bishop of Vilnius by a female interpreter and the Director of Cult Affairs, Comrade Rugienius (The later was described by Della Giovanna as "a rather repugnant person"). Besides the official companions, they were buzzed by spies. Della Giovanna writes:

"The temperature was four below zero when I entered the church, and I could not stay longer than several minutes. Yet, even under such conditions churches are full, even jammed; people stand outside, being unable to find room inside. It is also because only few churches in Vilnius remain open to the faithful."

Desecrated Churches

The old university church, St. John's, now serves as a paper warehouse. When I insisted to be shown the interior of the St. Casimir, Patron Saint of Lithuania's Church, I was told that this could not be done, because the church is now used as a school. Then I asked to be

lowed to see the interior of that school, but had no success.

Only the next day, when I succeed shedding my (officially appointed) companion and was able to take a walk through the city alone, did I understand why I was full of barrels of wine. The church building did not house any school which was in the adjoining building.

Continuing my promenade, I entered another church. At the one end of it, a girl was making knee-hands; on the left, several athletes were lifting weights on a floor strewn with sawdust, while in the central nave a girl was prouetting through the motions of a discus throw in the direction of the main altar, in front of which a net was hanging."

The Religious and National Spirit of The Population

"The people on the streets (in Vilnius) provided me with the most interesting information. They would approach me on their own. I would warn them immediately that I was being followed by the police. But they would pay no attention to that, saying that they had gone through so much that nothing worse could happen to them anymore."

"All, with whom I had the opportunity to talk, were regular listeners of the Vatican radio, because Soviets are unable to jam its wavelength, so far. The decision of the new Pope not to recognize the credentials of their envoy (in Vatican) has created much bitterness among Lithuanians; they see in this act an official recognition of their country's annexation by Russia, which recognition has been conditional and not compensated by any improvement of the regime's methods and ways with regard to the religious life of Catholics. It is easy to understand that in this country (Lithuania) religious sentiment is very much strengthened because of national motives, and that these two often coincide. The attend church here today is equivalent to a show of protest. This is for the Baltic people, perhaps, the only way to show that they do not accept the present political situation."

Audience With J. Steponavicius, The Bishop of Vilnius

Della Giovanna's conversation with the Bishop of Vilnius, Julijonas Steponavicius, was followed by the interpreter and the Director for Cult Affairs. The conversation was limited to "tourist" matters. Bishop Steponavicius expressed his joy in being able to meet a visitor from Rome and asked Della Giovanna to tell him about the meetings of Pope John XXIII with the faithful. The Lithuanian Catholic Church — the Italian journalist tells — has not had any contact with the Vatican for a member of years. Bishop Steponavicius did not even know that priests in Rome were still wearing casocks. Finally, the Bishop of Vilnius asked Della Giovanna to convey to the Holy Father the expression of his faithfulness and love.

Miss Gawronska's conversation with Bishop Steponavicius proceeded on similar lines as Della Giovanna's.

Regime-Imposed Strictures On The Church

Miss Gawronska then enumerates the strictures which the regime has imposed on the Church and the faithful in Lithuania. In Lithuania—she notes—as in all Soviet Russia, it is forbidden to print or publish anything of religious character. Religious instruction of children is not allowed.

"The pressure of the government generates even among the clergymen, especially with less moral resistance, lack of understanding and an atmosphere of mistrust. There is no law that forbids church attendance for Catholics. Yet, whoever attends church regularly cannot avoid the attention and then the pressure of the political police; and not everybody has the will or the courage to resist that pressure."

School children, after several warnings (against church attendance), are not permitted to pass exams and are accused of stupid superstitions. Believers are not promoted in their places of employment or are even dismissed. I have met young people who told me that they had to stop attending church in order to subsist.

Foreign visitors are not told that churches are charged four times more for electricity, and that other prices and taxes for them are much higher than the usual.

"The temperature was four below zero when I entered the church, and I could not stay longer than several minutes. Yet, even under such conditions churches are full, even jammed; people stand outside, being unable to find room inside. It is also because only few churches in Vilnius remain open to the faithful."

Desecrated Churches

The old university church, St. John's, now serves as a paper warehouse. When I insisted to be shown the interior of the St. Casimir, Patron Saint of Lithuania's Church, I was told that this could not be done, because the church is now used as a school. Then I asked to be

ANCIENT WEDDING CUSTOMS

By DR. JONAS BALYS

A few highlights of rural wedding festivities, some of which still exist today. The author, a prominent folklorist, has published several volumes of Lithuanian folk-songs and legends.

In earlier times, long and elaborate wedding celebration took place in the villages of Lithuania. A wedding was a big event in rural life, and young and old participated in it actively. Festivities usually lasted a full week, with each day comprising several acts of a continually unfolding drama. There was much eating, drinking and other celebration throughout.

Two basic ideas were stressed throughout the complex ceremony: the separation of the bride from her familiar life at the home of her parents to begin a new life with her husband, and the transition from celibacy to wedded life. Also various rituals were performed to guarantee the success of the match, to bring children, love, happiness and prosperity and to protect the bride from the evil eye of various witches which were understood to linger about waiting to cast an evil spell on her.

The most important roles in the wedding drama did not belong to the bride and groom, however. They were played by the best man, the matron of honor, master of ceremonies and — most important of all — the matchmaker.

The Plaiting

The drama opened with the bride's lamentations on the evening before the wedding. She would invite her friends and neighbors to the plaiting (also called "girls' evening" and "evening feast") where she would bid farewell to her flower garden, her carefree youthful days and her young maiden friends.

The guests would plait a wreath of rue, a symbol of chastity, and adorn the bride's head, with it. The bride would sit on an overturned wooden tub used for kneading bread, which meant she was on the threshold of domestic life. Her friends would assemble about her.

The groom, meanwhile, would be visited by his friends too, and later come with them to his bride's house to sing to her. Many of these were meant to produce tears. "Last Evening With My Mother", "Plait My Hair, Sisters", "Put the Wreath of Rue Upon My Head", the young men sang. The bridesmaids thought that their friend would be leaving, perhaps going to a distant village to live with an ill-tempered mother-in-law (Anyta) and would also burst into tearful songs.

During this evening the mother entrusted the bride to the groom's care and a wedding contract was signed. However, the blessing of the Church still awaited.

The Bride and Groom Leave For Church

On the morning of the wedding the groom and his group would present themselves again at the bride's home but would now be greeted in a hostile manner. He also was expected to offer gifts, usually of drink.

Early folklorists interpreted this custom as an indication that in ancient times brides were taken from their homes by force, but it is now interpreted as a symbol of acceptance of a stranger into a family.

The stern interrogation always ended with an announcement that the groom was one of the family. He would then present a garland to the bride and exchange gifts with her. Usually the young man gave a pair of shoes and the girl a shirt of her own making, a waist-hand or gloves. The bride would then bid farewell to her family.

Grant was asked if he would accept the nomination for President. He replied, I am a military man, not a statesman. But he finally agreed to be the Republican candidate. As President, Grant was handicapped by political inexperience. His services to the country during the Civil War, however, have assured him a secure place in the gallery of famous Americans. Grant's Tomb, an imposing mausoleum and a landmark in New York City overlooking the Hudson River, was dedicated in 1897.

ask for their blessing, and leave for the church ceremony.

Before leaving their respective homes, bride and groom had performed another rite. They were led around the hearth in the middle of the room, and when later the hearth was replaced by a modern stove in the corner of the house, around the table. Ancient Prussians are understood to have had the same custom. It symbolized farewell.

Reception On Returning From Church

On its way home from church, the wedding party would find burning straw in the middle of the road to protect the newlyweds from evil. Although the horses shied and reared, they had to pass through this "witch-burning," as it was called. There were also other barriers, which the guests were allowed to pass if they gave money, food or drink to those who had set them up.

When the couple reached the bride's house, it was met by her parents who offered black bread, salt and a drink. This is a solemn reception given to esteemed guests. The youth would accept it and sing: "Give bread and salt, let her be a good housewife."

In early days, the couple would then circle the house to close the magic circle. Then they would enter the house and be covered with furs turned inside out to insure a rich life. Sometimes furs were also laid on the floor, for good measure. After that, bride and groom were sprinkled with grain so that the harvest might bring a good crop, and sometimes their lips would be anointed with honey by their parents so that their future might be sweet. They were seated on pillows, a place of honor.

Dinner Given by The Matron of Honor

The next act in the wedding drama was a dinner given by the matron of honor (svocia). On the table laden with fried rooster and delicacies of all kinds the most important item was a huge cake called "Karvojus" or "Prindelis" or "Praplotis". It was thin but large, often oval in form, and sometimes took fifty pounds of flour to make. On the outside it was decorated with figures of all kinds, birds, crossed hands, and other appropriate symbols. Sometimes the newlyweds would eat and drink from the same bowl. In ancient times this was the most important rite of the wedding.

The Bride Covers Her Head

Unmarried girls in Lithuania never covered their heads. They wore a narrow head-piece or tied their braids with a ribbon. But married women covered their heads with a large piece of linen called "nuometas".

During the wedding therefore, the matchmaker or matron of honor removed the wreath of rue and placed the "nuometas" on the bride's head. The bride and her attendants defended the wreath and threw the offered headpiece on the floor three times, to show that the girl's life in her parents' home had been beautiful before accepting it. Then the entire wedding party sang: "Take off wreath; light as a blossom, don the 'nuometas', heavy as wood!"

Hanging The Matchmaker

The matchmaker provided a comic element throughout the festivities. He played all sorts of pranks and praised the groom's virtues, his great wealth and achievements and also mocked him, his way of life and his farm. This was done in spontaneous song and verse.

Toward the end of the festivities, he was accused of telling lies and enticing the bride away. A decree was written in the style of legal proclamations and he was sentenced to a hanging in effigy. He would then climb up on the roof and parade back and forth, impersonating his own ghost. Sometimes the bride would announce her forgiveness, however, and tie an embroidered towel around his waist.

Wedding customs differed in different parts of Lithuania and changed with time. It is difficult

AFRICA TODAY:

From White Colonialism To Black Tyranny?

Maryknoll, New York. — The headlong, breath-taking rush of African territories toward full independence is transforming a continent once labeled dark into a landbrilliant with hope and expectation. But according to reports received here at Maryknoll Headquarters from missionaries in the field, the hope is not without apprehension; the expectation is not without fear.

For who can trace the future of the 20,000,000 Africans in four former colonial territories which, within a recent six-day period, assumed independence? The Belgian Congo, comprising 13,000,000 people, became the Republic of Congo; Madagascar, with 5,000,000 people, is now the Malagasy Republic; and finally, the 1,800,000 people, formerly of British Somaliland and Italian Somalia, were united into a single new state, the Somali Republic.

They join their destinies with Cameroon, Togo and Mali, which became independent earlier this year. Within the next few months they will be followed by Chad, Gabon, and the largest British territory in Africa, with 34,000,000 people, Nigeria—making a total of nineteen self-governing African states where there were only four at the end of World War II.

Yet, like the blaze of fireworks that swept briefly across the American night a few weeks ago to proclaim eighteen and a half decades of independence, there is much speculation among Western observers that the freedom explosion illuminating Black Africa will fade just as quickly, plunging the continent into a darkness far more desperate than anything that transpired under colonialism.

It is within this dynamic, historical context that Africa's first Prince of the Church, Laurian Cardinal Rugambwa, of Tanganyika, spoke recently upon his return from Rome where he was elevated to the Sacred College. Although his address was heard only by the welcoming crowd at Bukoba, he was obviously speaking to the entire continent. He asked Africans from Transvaal to the Sudan, regardless of the tensions which divide or unite them, to observe three Christian loyalties: to their moral conscience; to enlightened leadership; and to a sense of mutual, harmonious responsibility.

If the New Africa can rise to this triune challenge of Cardinal Laurian, there will be an early end of fear in Nigeria, riots in the Congo, Mau Mau resurgence in Kenya and bitterness in the Rhodesias. He has stated, in effect, that the initial prerequisite in Africa's quest for true freedom is leadership from men willing to commit themselves to principle instead of passion.

One of Cardinal Laurian's countrymen recently demonstrated

to describe them in full or to know now their full and ancient meaning. Only by tracing them historically and comparing them to customs of other lands do we understand all their implications and symbolism.

ed a similar commitment. Joseph Nyerere, younger half-brother of Julius Nyerere (leader of TANU and the top political figure in Tanganyika), was invited to a Communist-sponsored conference in Austria. Reference was made to Africa, and he was asked to speak for Tanganyika. He did so, with extraordinary candor and courage. He said: "I have listened to your speeches. It seems that all you have to offer Africa is a message of hate. If that is the case, we do not want your message. Keep hate out of Africa."

Although this was a Tanganyika sentiment ably expressed, Joseph Nyerere, like Cardinal Laurian, was speaking not only for his homeland, but for all Africa.

But this does not mean that the Christian peoples of the free world can stand by as disinterested spectators, their hands at their sides and their hearts empty.

Joseph Nyerere told the world what he and his peoples do not want when he served notice on the Communists to keep hate out of Africa. By indirection, he was perhaps, pleading for the one thing necessary for the survival of free men everywhere—genuine Christian concern, respect and regard.

NAUJI LEIDINIAI

(Prisiusti paminėti)

ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS. Knygtė gausiai iliustruota. Atspausdinta prikiame popieriuje. Viršeliai trim spalvomis. Tekstas intriguojantis, įdomus. Leidinys 32 puslapių, didelio formato. Kaina tik du doleriai.

Rankraščių autorius Algirdas Gu-taitis, dailininkas—Vytautas Stasiunaitis.

Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys bus serijinis filmas. Šiuo kartu jis autliškai vyksa kovojanti su gaidžiu, dėl to ir antroji vyngutas antrastė yra KOVA SU GAIDŽIU. Veiksmas vyksta Nepriklausomos Lietuvos kaime, kas netenysje gimusiai jauniui bus egzotiškai nauja, įdomu. Lietuviškas kaimas vaizduojamas patalmai.

Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys yra neabejotinai įdomi ir išgytina knygtė mažiesiems, dar net ir tokiems, kurie "skali-tori" tik paveikslus. Bet ji bus mieliai skaitoma ir tu, kurie jau patvys raštą "įkanda".

Ją galima gauti pas knygu platin-tuosius arba tiesiai pas leidėją: "Lietuvų Dienų" Leidykla, 4364 Sunset Boulevard, Hollywood 29, California.

VILNIAUS ISPŪDŽIAI AIRIŲ SPAUDOJE

New York (LAIC).—The Irish Catholic baltandzio 21 d. 1960 leidžiamas Dubline, Irlandijoje, paskelbė žurnalistas Wandas Gawronsk's pasikalbėjimą su vysupu Steponaviciumi Vilniuje. Tas pats laikraštis, birželio 23 d. 1960 leidėje deda Ettore della Giovanna, Italijoje einančio "Il Tempo" korespondento ispūdzius Vilniuje, kada jis nōk-rėjo pamatyti vyskupą Steponaviciū ir tuo reikalu turėjo kalbėtis su Vilniaus TIESOS redaktoriumi Zimanu, kuris žurnalistui išsukindamas padėti pamatyti vyskupą Steponaviciū melavo ir tt.

One of Cardinal Laurian's countrymen recently demonstrated

to describe them in full or to know now their full and ancient meaning. Only by tracing them historically and comparing them to customs of other lands do we understand all their implications and symbolism.

Lituanus

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGES

RAMYBES SALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išeido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. Kaina \$3.00. SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygtė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomia, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGES

MALDU VAINIKELIS (originali kaina 70 centų)..... 50 MALDU RINKINELIS, juodais apdarais..... 40

IVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DEL LIETUVOS. II-ji dalis. Parašyta gen. Stasio Paštkio. 686 pusl. Kaina: įrištis viršeliais—\$7.00; neįrištai—\$6.50.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romana. Parašė Vincas Ramonas. Angly kalbon išvertė Milton Stark. Išeido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliška skaitantiesiems. \$29 pusl. Kaina \$4.00.

LIAUDIŠ DAINOS, IV, K. V. Banašio..... 2.00 SMULKIOJI TAUTOSAKA—patariš, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina \$2.50.

RINKINĖS MINTYS, šimjųjų pasaulio žmonių patiekymai įvairniomis temomis. Parengė Juozas Prunskis. Virš 300 puslapių. Kaina \$4.00

KARALIAI IR SVENTIEJAI, Elenos Tumiėnės eilėraščiai. Kaina \$2.50.

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausiu liandies Dainų Rinkinyje. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 288 gražiausios populiarliausias liandies dainos. Kaina \$1.00.

Užsakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ZINIOS

I METINĮ ELMHURSTO PIKNIKĄ

Geriausias šioje apylinkėje vasarą atsigavimas yra Elmhursto piknikas, kurį kaip ir visada, rengia Nukryžiuotojo Jėzaus Seselės liepos 24 d.; tačiau, jei tą dieną lytų, tai į pikniko užaugsmą būtų nukelti į sekantį sekmadienį — liepos 31. Nors jau "Garsė" kelis sykius didelėmis raidėmis buvo skelbiamas šis metinis piknikas arba Lietuviška Diena, tačiau ir šį kartą visa mūsų visuomenė yra nuosirdžiai kviečiama atsilankyti.

Remiant parapijų d. g. klebonams ir plačiajai visuomenei, atskirose kolonijose organizuojamos kelionės busais, kad neturintys automobilių galėtų dalyvauti ir prisidėti prie geresnio pasisekimo.

Visas pikniko pelnas skiriamas mūsų senelių prieglaudai ir vienuolynui Elmhurst. Jau ne kartą spaudoje buvo skelbiama, kad verčiau reikia mūsų seneliams statyti naujus gyvenamus namus Elmhurst, nes senieji per daug paseno, be to, jie ir nepritaikyti seniems žmonėms gyventi, o kas svarbiausia—juose nepakanka vietos kitiems senkams, kurie nerasdami vietos pasaulyje, norėtų surasti sau tikrusius namus Sv. Marijos Viloje Elmhurst, Seselių vienuolių prieglobstyje. Esant tokiai padėčiai, kiekvienas aukotojų, labdaryų ir piknikautojų centas yra brangus Elmhurst, jis dedamas į statybos fondą ir netrukus prasižės nauju namų statyba.

Kaip visada, taip ir ši metų piknikautojai nebus alkanai ar ištroškę, nes veiks standas su skaniais valgiais ir gerimais, be to bus progų išmėginti savo laimę, dalyvaudami įvairiose lošimuose.

Generalinio rengimo komiteto garbės pirmininkai yra vienuolyno direktorius prelatas J. F. Baltusevičius-Boll ir kapelionas kun. Br. S. Danis-Zdanavičius; generalinis pirmininkas Jurgis Sadauskas, moterų skyriaus generalinė pirmininkė Mrs. Helen Kuraskas.

Tad iki malonaus pasimatymo liepos 24 dieną Elmhursto pikniku!

Jūsų—Nukryžiuotojo Jėzaus Seselės

METINIS ŠV. ONOS PARAPIJOS FESTIVALAS

Luzeine šv. Onos parapijos festivalas prasidės liepos 28, užsibaigęs liepos 30. Festivalas vyks parapijos kieme.

Festivalo pelnas naujos bažnyčios statybos fondui. Šia progą reikia pabrėžti, kad naujos bažnyčios statyba eina prie užbaigos ir jos dedikacija įvyks netolimoje ateityje. Šiai parapijai vadovauja darbštus klebonas kun. Viktoras A. Simkonis, asistentu yra senesniai išvestas kun. Leonardas Sabalis.

Festivalo rengimo komiteto garbės pirmininku yra klebonas kun. V. A. Simkonis, generalinis pirmininkas James Miketinas; publikacijos komisijos pirmininkas Tomas Grigas.

Klebonas kun. Simkonis ir rengimo komitetas kviečia parapijiečius ir svečius gausingai lankyti festivalą ir paremti parapiją.

METINIS LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO PIKNIKAS

Metinis Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubo piknikas įvyks sekmadienį, liepos 31-mą, Wattahune parke, Harvey's Lake.

Klubiečių piknikai yra įvairūs ir suvaziavę svečiai linksmai praleidžia laiką. Klubietės turės lietuviškų valgių, taipgi bus įvairių lošių su dovanomis. Piknikas prasidės apie 12 valandą dienos.

Rengimo komitetui vadovauja klubo pirmininkė Mrs. J. R. Verbalis, generalinė pirmininkė Mrs. J. Zdanovičius, vicepirmininkė Mrs. M. Sha'alun; įvairioms komisijoms vadovauja Mrs. J. Vidula, Mrs. F. Butkoffski, Mrs. Ch. Trusko, Mrs. A. Matus, Mrs. L. Pallis, Mrs. L. Beacham, Mrs. J. Caffrey, Mrs. D. Eagan, Mrs. J. Kanarski, Mrs. J. Blandina—publikacijos vedėja.

GABUS JAUNUOLIS — WALTER NAUJALIS

Wyoming Klonio angliškoje spaudoje buvo gražiai atsiliepiama apie lietuvių jaunuolį Walter Naujalį, apie jo gabumus ir atsiliepiamus.

Walter yra sūnus žinomų veikejų Mr. ir Mrs. Walter Naujalis, gyv. 1353 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa., taip pat anūkas LRKSA 14 kuopos narės Jievos Naujalienės, gyv. 152 So. Meade St., Wilkes-Barre. Jis yra West Side Catholic High School, Kingston, auklėtinis. Net 950 Amerikos Legijono skrydžių išrinkto atstovauti Pennsylvania valstybėje taip vadinamam "1960 Boys' Nation" sąskrydy, kurį suorganizavo Amerikos Legijonas šių metų liepos 22-29 prie Maryland universiteto, College Park, Md.

Amerikos Legijono "Berniukų Valstybės" pagrindinis tikslas yra paruošti gerus piliečius ir vadovus, kurie gerai nusimauntyt apie valdžios funkcijas.

Walter pasižymi iškalbumu ir veiklumu moksleivių draugijoje. Jis taipgi ketina studijuoti dvasinius mokslus ir tapti kunigu.

Gabiam jaunuoliui linkime geriausių sekmių!

U. S. Valstybės Departamentas praneša, kad 1959 metais į JAV įvežta šeši milijonai komunistinių propagandos pakietų. Valdžios atstovai tą propagandą yra išstūrę ir surašę. Nors rusų kviem ambasada Washingtone leidžia 50,000 egzempliorių žurnalą, New York'e eina komunistų laikraštis "Worker" su 15,000 skaitytoju, San Francisco—Peoples World su 7,000 skaitytoju, bet to dar neužtenka. Daug spausdinių, Rusijoj išleisčių miltinti Amerikos žmones, skleidžiami viešai. New York'o autoritetai ruošia planą tokiai propagandai sustabdyti (B. Br.).

ŠIŲ METŲ birželio 25 d. Chicago tarptautinės parodos progai išrinktos parodoje dalyvaujančių tautų gražuolės. 21 tautos gražuolių tarpe yra ir lietuaitė, Elena Brazytė—Miss Lithuania. "Chicago American" dienraštis pažymėjo, kad ji kartu su tėvais iš Lietuvos pabėgo artėjant rusų armijai (E.).

REGUŽES 23 dienos eisenoje per Buenos Aires miestą, tarp kitų tautų dalyvavo ir lietuvių jaunimas su tautiniais drabužiais. Šiuo gražiu pasirodymu lietuvių jaunimas atrėpė į save pelnytą dėmesį Argentinos 150 metų revoliucijos minėjimo progai (E.).

DIEVAS SU MUMIS

MAZIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbos išvertė kun. dr. A. Dekana, išleido Sv. Kazimiro Seserys. 73 puslapiai, pavalkuotas. Kaina 20 centų egzempliorius.

Užsakant kreiptis į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 33 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

WYOMING KLONIO LIETUVIAMS PRANESIMAS MŪSŲ MIRUSIEJI

Iki šiol Wyoming Klonyje nebuvo lietuvių, kuris patarnautų savo tautiečiams siuntime siuntinėlių į Lietuvą savuosius sušęgti. Suinteresuoti siuntimu turėjo važiuoti į Philadelphia, arba siūsti į New Yorką ar Bostoną, kas sudarė daug nepatogumų.

Šiuo pranešu, kad padariau sutartį su Lietuvių Prekybos Bendrove Londone, Great Britain, dėl siuntimo dovanėlių į Lietuvą.

Bendrovė turi didelį pasirinkimą visokių medžiagų iš kurių siuntėjas gali pasirinkti kas jam patinka. Turime katalogus ir apie 300 medžiagų pavyzdžių (samples) su pažymėtomis kainomis, kiek kas kainuoja ir siuntėjas gali pasirinkti medžiagas sulig savo skonio ir finansų.

Viskas atliekama vietoje, tik reikalinga tikras adresas gavėjo Lietuvoje.

Siuntiniai siunčiami į Lietuvą tiesiog iš Londono, už tai juos gauna į daug trumpesnę laiką.

Suinteresuoti siuntimu medžiagų į Lietuvą ar kitas valstybes galite kreiptis pas

JONA J. SAUCIONA

124 Price Street. Kingston, Penna. Phone: Butler 7-3311

Jūsų patogumui, patartina šį pranešimą išsikirpti ir pasilaikyti.

LOS ANGELES, CALIF. ŽINIOS

Naujas Laikraštis

Los Angeles skautai pradėjo leisti savo laikraštį vardu "Zvalgas". Redaktorius Jurgis Gliuadys, Jr. (rašytojo Gliuados sūnus) Eiš kas mėnuo. Metinė prenumerata vienas doleris. Redakcijos adresas: 1314 Maltman, Los Angeles 26, Calif. Pirmas numeris turi spalvotą viršelį ir 8 psl. Be skaitybės, sporto, galvosūkių skyriaus pirmame nr. yra ir spaudos apžvalga.

Laikraščelyje aiškiai matyti gražios jaunųjų pastangos. Nuosirdžiai linkėtina "Zvalgui" augti ir stiprėti, o savitams ir Kalifornijos lietuviškai visuomenei ji remti.

Nauja Teatro Sanburio Valdyba

Los Angeles Lietuvių Teatro Sanburis neseniai turėjo visu tetau mėgėjų susirinkimą, kuriame išsirinko naują valdybą: Vladas Gilyas, Kazys Šakys, Ema Dovydatienė. Susirinkimui pirmininkavo J. Andrius, sekretoriui Zibutei Nida Balasytė. Sanburis spalio 23 d. Los Angelyje duoda naują premjerą: Gasparo Velickos muzikinį kūrinį "Mindaiva išsiliejo", kuris statomas globojant Lietuvių Bendruomeni.

Siųskite Atliekamas Knygas

Į Los Angeles vis atsikeliant daugiau lietuvių didėja lietuviškos spaudos skaitytojai centrinėje Los Angeles miesto bibliotekoje, turinčioje gana skystą lietuviškų knygų skyrių. Autoriai, leidyklos ar visuomenė (užot išmetus, kaip retkarčiais pasitaiko) siųskite knygas adresu: Los Angeles City Library, Calif. Ten jos išlisk kartų kartoms.

Atvyko Rašytojas Balčiūnas—Svaistas su Žmona

Žinomas lietuvių rašytojas Juozas Balčiūnas—Svaistas, plačiai žinomas lietuvių spaudos darbininkas, rašytojas, liepos pradžioje atvyko į Kaliforniją. Vietiniai lietuvių spaudos žmonės iš labai širdingai sutiko. Apistoję Los Angeles pirmiestyje (pajūryje) Santa Monica, kur jam patinka vėsesnis klimatas, be to, visiškai prie jūros.

Lankėsi Rašytojas Povilas Gaučys su Žmona

Plačiai žinomas ispaniškos literatūros ir lietuvių kalbą vertėjas, spaudos vyras Povilas Gaučys su žmona liepos pradžioje lankėsi Los Angeles, kuri jiems paliko teikiama išpuodi. Galimas dalykas kitais metais p.p. Gaučiai persikels gyventi iš Chicago į Los Angeles. Lauksime!

Kalifornietis

PRAMOGŲ RENGĖJU DĖMESIUI

Išleidykite GRAŽIAUSIŲ LIETUVISKŲ IR ANGLISKŲ DAINŲ RINKINĖLĮ (Song List)

"Gars'o" administracija turi išpausdinus keturių puslapių brošiūrėle su populiariausiomis lietuvių ir anglų dainomis. Iš viso tepla 35 dainos. Vienas egzempliorius kainuoja 5c (siunčiant paštu—8c). Perkant nuo 5 iki 25 egzempliorių kainuoja po 4c. Imant virš 25 egzempliorių kainuoja po 3c egzempliorius.

Bankietų ir įvairių pramogų rengėjų, norintys publikuoti maloniai nuolatini gražiomis lietuviškomis ir angliškomis dainomis, pasistenkite šį rinkinį užsisakyti.

Kreiptis į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 71-73 So. Washington Street (P. O. Box 33), Wilkes-Barre, Pa.

LIODNI REISKINIAI CHICAGOJE

Raštas diskutinis. Redakcija

VIKTĖ ČEBATORIENĖ, 112 kp. narė, gyv. Morgan, Pa., mirė birželio 26, 1960.

ALEKSANDRA V. UOSELYTĖ, 91 kuopos narė, gyv. 18 John St., Waterbury, Conn., mirė birželio 18, 1960; palaidota birželio 22-rą iš Sv. Juozapo bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

ANDRIJUS PERĖDNA, 21 p. narys, gyv. 37 Magee St., Cambridge 39, Mass., mirė gegužės 20, 1960.

JONAS MAZEIKA, 17 kuopos narys, gyv. 13 Schwartz La., Wilkes-Barre, Pa., mirė liepos 11, 1960.

Amžiną atilsį duok jiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jiems šviečia!

MINĖJOM BIRŽELIO ĮVYKIUS

WATERBURY, Conn.—Nuostabi gražiomis birželio dienomis lietuvių apjungė didelę gėdulo nuotaiką. Visur įvyko įvairaus pobūdžio minėjimai, kad šiemet, ir visam pasauliui neleist užmiršti, kad jau 20 metų kaip žiaurus raudonas trionas rusas okupavo ir trypia brangiąją Lietuvą žemę. Ši skaudi tautos istorijos sukaktis Waterburyje atžymėta per dvi dieni su pamaldomis, prakalbomis ir specialia radio programa.

Bet LIETUVA dainų šalis—ir jos vaikai visada, tai linksmai, tai liūdnai, dainuoja. Malonu pastebėti, kad visas minėjimas buvo įremtas išpūdinga muzikine programa, kurią išpildė komp. A. Aleksio vadovaujamas Sv. Juozapo parapijos choras. Radio programa buvo transliuota iš stoties WWCO p. A. Paliulio "Lietuvos Atsiminimų" valandos metu. Pranešėja buvo p. Marcelė Andrikytė.

Skambėjo per amžius galinga daina, Laisvė ar vergijai, tautos tu siela.

Komp. A. Aleksis, ponios E. Veturienė ir O. Barkauskienė išrinkti delegatai į LRKSA seimą, Wilkes-Barre, Pa. Linkime laimingos kelionės ir sėkmingo šimo!

Lyra

New York.—Liepos 15-tą mirė garsus operos artistas baritonas Lawrence Tibbett, 63 metų amžiaus. Jis dalyvavo operų statymuose, atlikdamas svarbiausius vaidmenis, jis taipgi dainuodavo judamuose paveiksluose ir televizijoje.

Los Angeles, Cal.—Liepos 16 dieną demokratų partija nauju nacionaliniu pirmininku išsirinko senatorių Henry M. Jackson iš Washingtono valstybės.

Nesinorėtų liūdnei rašyti, bet gyvenimas verčia ir lietuviška širdis liepia, nekrentant į pesimizmą, o tik iškeliant pasėkas. Tam ir yra lietuviška spauda, per kurią galim laisvai išreikšti savo mintis, nesibijant jokių politrų ir kalėjimo sienų. Tikriausias džiaugsmas, kad išvystojis spauda, laisvam pasauliui gali šviesti išblakytus Lietuvos žemės vaikus, juos stiprinti ir guosti.

Atverkim Akis

Iškilo aiškus faktas viešumon—lietuvis dirbąs kultūrinį darbą tarnauja komunistų propagandai. Diskutuojama pavieniai, net oro bangomis ir susirinkimuose, kad kultūrinis bendradarbiavimas su komunistais esąs galimas ir nieko negali kenkti lietuvių bei jos geram vardui. Vieni už, kiti prieš. Iš esmės niekas nenori pasakyti griežto žodžio, kaip lietuviui elgtis. Neveltui Maskva randa reikalą Amerikoje ir kitose laisvoje šalyse išlaikyti savo agentus, kad jie nutildytų išeivii balsą. Ar gerai ir agresyviai kovojam prieš jų kėslus? Ne. Labai silpnai. Būkstaujam. Kultūriniai bendradarbiauti su pavertusios tautos iškamšom negalima, tik betarpiai, kur liečia tik lietuvišką kultūrą ir nėra komunistinės propagandos. Juk ten Lietuvoj lietuvių dainuoja, šoka, kuria. Juk tai yra Lietuvos menas ir dvasiniai turiniai, o ne kokie atėję maskoliai ten atneše ar sukūrė. Lietuviškos radio valandėlės naudoja plokšteles, kuriose nėra komunistinės propagandos. Mokyklose griežiamasi Lietuvos išleisčių knygų—juk čia sunku tokių išleisčių—jei jose nėra komunistinio raugo. Mes galim naudotis visa, kas yra brangi lietuvių išlaikyti, bet mes negalime eiti ir veikti kartu su čia veikiančiais komunistais. Gėda neapsakoma, kad atsiranda pataikyni, tik džiugu, kad jų ne daug.

Ar Ištikrųjų Tik Mokame Kritikuoti?

Kritika yra reikalinga, bet kai ji išeina iš vėžių, tai jau gėda. Žiūrėk kas nors pradeda dirbti, o kiti tik kritikuoja ir drabsto puvais, jei asmuo ar idėja nepatinka. Kam to reikia, juk visiems darbo pilna, tik dirbkim. Pavydo irgi nereikia turėti, juk pavydas didžiausias kirminas, kuris suėda jo skeledejus. Mažiau asmeniškumą, o daugiau tolerancijos!

Neseniai pasibaigė Prekybos ir Pramonės paroda Chicagoje. Vieni smarkiai kritikavo lietuvių paviljoną, kiti gyre, tretis susilaukė. Tas natūralu. Kiekvieną darbą galima kritikuoti ir kūsauti, paleido šūvį ir antis nukrito.

Tu, Juozai, pasirodo, gerai šaudai,—pastebėjo draugas.

Niekai. Kai užleikia toks būrys, tai betkas gali vienai pataikyti... —atsakė tas.

Kaip Tikty!

O kokias ilgąs tamsta turi ausis!—salioninis prašmatnuolis pastebi filosofui.

O, kad sujungtum mano ausis ir tamtos protą, tai puikus išiečių asilas!—atsikerta filosofas.

Lietuviais Juk Esame Gimę...

Prieš 15 ar daugiau metų atvykę iš Europos tarėmės esą dideli savo tautos patriotai. Čia seniau gyvėnčiamis kritikavom, būk jie "bemoksaliai," betgi labai kuo girtis negalime; ką seniau atvykę lietuvių sukūrė, to mes nei dalies neįvykdėm, tik žinojimą kultūriniai kiek daugiau išgarsinom Lietuvos vardą, betgi lietuvių atžvilgiu baigiam nusmukti. Pasidairykite tik savo aplinkumoj. Neveltui Marquette Parso parapijos kap. kun. Vyšniauskas net per pamokslą smarkiai kritikavo lietuvių šeimą, kad jos neleidžia vaikų į lituanistikos pamokas; kur kurie vaikai kad ir lanko, tai švilpauja, šaiposi ir jokios pažangos mokslu. O kas čia kalti? Ar ne tėvai? Jūs augę ir kvėpavę Lietuvos laisve turėtum prižiūrėti savo vaikus, kad jie nedūrytų po gatves ir nesišaipytų iš lietuvių praieitis b. i istorijos, kad jie pamiltų lietuviškas pamokas. Žinoma, rasit daug pasiaiškinių, bet žinokim, kad kiekvieno lietuviuko tėvas netekimas yra nuostolis Lietuvos. Perdaug mes jau gerai gyvenam, kad viską užmiršim ir savo vaikus kartais nenorim mokyti savo gimtosios kalbos. Čia juk laisvė, čia taipgi pilna laisvė steigti savas mokyklas.

Gaila, kad daugelis šiame laisvam pasaulyje pamiršta, kad lietuviškai esame gimę, lietuviškai turime ir būt.

Balys Svaliva

JUOKELIAI

Iš Tokio Būrio Vienai Pataikyti Nesunku

Ankstyvą rytą du ančių medžiotojai, sušalę belaukdami pačezėje, kada pasirodys kokias antis, nusprendė pasišildyti. Išsitraukė ir gurkšnojo sau degtinę. Vienas pagaliau išvertė visa bonką. Po kurio laiko pagaliau pasirodė ir antis. Tas, kuris savo butelį jau buvo ištuštinęs, čiupę šautuvą, paleido šūvį ir antis nukrito.

Kaip Tikty!

O kokias ilgąs tamsta turi ausis!—salioninis prašmatnuolis pastebi filosofui.

O, kad sujungtum mano ausis ir tamtos protą, tai puikus išiečių asilas!—atsikerta filosofas.

LIETUVIŲ DIENA

ELMHURST, PENNA.

Sekmadienį, Liepos-July 24, 1960

(Jei liepos 24 d. lytų, tai piknikas įvyktų sekantį sekmadienį — liepos 31-mą dieną)

VISAS PELNAS—JĖZAUS NUKRYŽIUOTOJO SESERŲ GLOBOJAMOS SENELIŲ PRIEGLAUDOS NAUJŲ NAMŲ STATYBOS FONDUI

RENGEJAI TURS STANDAS SU SKANIAIS VALGIAIS IR GERIMAIS, TAIPGI STANDAS SU ĮVAIRIAIS LOSIAIS IR DOVANOMIS

VISUOMENĖ KVICIAMA DALYVAUTI IR NUOSIRDŽIAI PAREMTI KILNŲ DARBĄ